

PLÁN ÚDRŽBY ZELENĚ MĚSTA JIČÍN

(LEDEN AŽ PROSINEC 2023)

Schválený usnesením RM číslo 22/15

1. Základní identifikační údaje

Zadavatel: Město Jičín
Adresa: Žižkovo náměstí 18, 506 01 Jičín
Zastoupen: Mgr. Alenou Stillerovou, místostarostkou
IČO: 00271632
DIČ: CZ00271632
Místo řešení: Jičín
Kraj: Královehradecký
Katastrální území: - Jičín – město
- Robousy
- Popovice
- Moravčice
- Hubálov

Zpracovatel: TS města Jičína - Ing. Zuzana Fišerová – vedoucí VZ
Adresa: Textilní 955, 506 01 Jičín
Zastoupen: Ing. Mgr. Čeněk Strašík
IČ: 64814467
DIČ: CZ64814467

2. Plán péče pro jednotlivé prvky zeleně

Technické služby udržují veškeré vegetační prvky (stromy, keře a travnaté plochy) na pozemcích ve vlastnictví města Jičína, kromě travnatých ploch, keřů a stromů v areálu mateřských školek, základních škol a ploch pronajatých soukromníky.

Jedná se tedy o cca 168 ha travnatých ploch, 17,3 ha keřových porostů (skupiny keřů a tvarované živé ploty), 0,3 ha záhonů (letničkových, trvalkových a záhonů růží), 4 ha lesních porostů a 22 ha jiných porostů (ruderální porosty, mokřady, plochy s bylinným pokryvem).

2.1 Ošetřování travnatých ploch

V závislosti na kategorii intenzivní třídy údržby a vlivu přírodních podmínek (množství srážek, teplota apod.), které mají vliv na intenzitu růstu a délku vegetačního období, se travnaté plochy sečou 2krát až 15krát ročně. Na extenzivních travnatých plochách nedochází ke sběru posečené travní hmoty, travní mulč se ponechává ležet na lokalitě.

Na určených lokalitách (Zámecký park) se trávníky ošetřují proti mechorostům jarním vápněním trávníku, poté je trávník ošetřen vertikutací, při které nože rozřezávají a vyčesávají zplstnatělé části travního drnu, narušují širokolisté plevele a vytrhávají zbytky mechů. Na půdním povrchu se tak vytvoří ideální podmínky pro odnožování trav, příjem vody a živin. Tam, kde po vertikutaci zůstávají větší obnažené plochy, se realizuje dosev trávníku. V období intenzivního růstu trav (březen až červen a srpen až říjen) se trávníky v I. intenzivní třídě údržby přihnojují NPK hnojivem (celkem 2krát až 4krát za rok). V této kategorii se trávníky v případě potřeby pravidelně zavlažují.

V podzimních měsících se spolu se sečením trávy sbírá i listí z travnatých ploch.

2.2 Ošetřování mobilní zeleně

Na území města Jičína jsou mobilní nádoby osázeny vytrvalými výsadbami (především jehličnaté dřeviny), většina nádob je ale osazována dle sezóny: podzim až první polovina května - dvouletky a cibuloviny (maceška, hvozdík bradatý), od druhé

poloviny května do podzimu – letničkami (afrikány, šalvěj zářivá apod.) nebo balkónovkami (muškáty).

Ošetřování těchto výsadeb spočívá především v časté zálivce, přihnojování, odstraňování odkvetlých, suchých či poškozených částí rostlin. Důležité je i pravidelné odplevelování a kypření povrchu zeminy.

2.3 Ošetřování květinových záhonů

Doba výsadby rostlin na květinové záhony se odvíjí od druhu květin:

Letničky se vysazují po 15. květnu. Na záhonu jsou jednu vegetační sezónu, a to do prvních podzimních mrazů, kdy se započne s jejich odstraňováním a náhradou za tzv. dvouletky.

Dvouletky se vysazují na podzim a likvidují se v polovině května nebo začátkem června, kdy se po nich na záhony vysazují letničky.

Hlíznaté se vysazují v různých termínech. Předrychlené sazenice dosen (lokalita autobusové stanice) a jirínek se vysazují ve stejném období jako letničky.

Cibuloviny se vysazují v září až v říjnu. Na záhonech a v mobilních nádobách na území města Jičína se z cibulnatých květin vysazují především tulipány, které mají stejné uplatnění jako dvouletky.

U květinových záhonů je důležitá pravidelná zálivka, udržování povrchu půdy v bezplevelném stavu a odstraňování odkvetlých a suchých částí rostlin.

2.4 Ošetřování keřů

Nově vysazené solitérní keře a skupinové výsadby jsou udržovány v bezplevelném stavu a jsou pravidelně zavlažovány, dokud nedojde k jejich dostatečnému prokoření. U dospívajících a vzrostlých keřů spočívá jejich údržba zejména v ošetření řezem a v případě potřeby v jejich odplevelení a ochraně proti škůdcům (např. chemický postřik zimostrázu proti zavíječi zimostrázovému).

Řez se u většiny keřů realizuje v průběhu vegetačního klidu. Výjimku tvoří keře, které kvetou na loňských výhonech (zlatice, šeřík a jiné brzy z jara kvetoucí druhy), a

je zájem u nich zachovat květy pro následující sezónu, ty se ošetřují řezem ihned po odkvětu. U keřů se realizují následující druhy řezů:

2.4.1 Udržovací řez

Při tomto řezu se respektuje přirozený charakter habitu keře. *Středně husté keře* se ošetřují občasným průklestem jednou za 10 až 15 let. U země se odstraňují přestárlé a nevzhledné větve, taktéž větve příliš slabé. Náhradou se ponechává přibližně stejný počet mladých výhonů, které vyrůstají od báze keře. Koruna stromu tak vypadá stále dobře, protože keř se prosvětluje a obnovuje postupně. *Keře řídké* (např. šácholany, čimišníky, azalky) se řezem neošetřují vůbec. *Keře velmi husté*, s tenkými slabými větvemi (meruzalka alpská, zjara kvetoucí tavalníky, mochna křovitá apod.) se taktéž neošetřují udržovacím řezem, po prosvětlení by se zbylé větve rozklesávaly a porušil by se tak tvar keře. U přestárlých jedinců této skupiny se keře radikálně seříznou až u země (tzv. zmlazovací řez).

Udržovací řezy keřů jsou aplikovány na plochách v I. Intenzivní třídě údržby.

2.4.2 Zmlazovací řez

Z ekonomických důvodů nelze aplikovat udržovací řez na všechny keře rostoucí na pozemcích ve vlastnictví města Jičína. U keřových výsadeb na plochách s II. a III. intenzivní třídou údržby se provádí řez zmlazovací. Keře se radikálně seříznou hluboko do starého dřeva s cílem obnovit nadzemní části keřů. Keře po seříznutí začnou samy vytvářet náhradní mladé výhony ze spodní části keře. Jedná se o důležitý a biologicky odůvodněný pěstitelský zásah. Lze tak zlepšit vzhled přestárlých, odspodu vyholených či proschlých keřů a prodloužit tak životnost keřové výsadby.

2.4.3 Tvarovací řez

Tímto řezem jsou ošetřovány tvarované živé ploty. Ošetření se realizuje v podmínkách města Jičína zpravidla 1krát až 2krát ročně v období vegetačního klidu.

2.5 Ošetřování stromů

V péči o nově vysazené jedince stromů je v prvních třech letech důležitá pravidelná záливka v období, kdy je nedostatek srážek. Závlahové mísy se udržují v bezplevelném stavu, dále se kontroluje kotvení stromů a úvazky. Po třech letech od výsadby se kotvení a úvazky odstraňují. Ve volné krajině a v lesích je důležitá i ochrana kmenů mladých stromků proti okusu. V intravilánu se kmeny opatřují ochranou proti poškození báze kmene při dosekávání travních porostů křovinořezem.

U stromů v urbanizovaném prostředí Jičína je zájem o jejich udržení v dobrém zdravotním stavu, aby neohrožovaly své okolí padajícími větvemi a kmeny. Řez je tedy velmi důležitou činností v péči o stromy. V rámci své činnosti při ošetřování dřevin realizují TS města Jičín následující řezy:

Výchovný řez – úprava koruny mladých stromů zajišťující stabilitu koruny, u alejových stromů navíc zajištění podchodné/podjezdné výšky

Zdravotní řez – odstranění poškozených, infikovaných a suchých větví

Bezpečnostní řez – pro zajištění provozní bezpečnosti chodců a dopravy

Redukční řez – redukce koruny směrem k překážce (dům, veřejné osvětlení)

Sesazovací řez – sesazení sloupovitých kultivarů topolu bílého

Speciální řezy (řez na tzv. hlavu) – zapěstování stromu na tzv. hlavu a následné pravidelné odstraňování sekundárních výhonů (Valdštejská lipová alej, areál městského hřbitova)

Kácení – odstranění stromu ze stanoviště v případě, že nelze bezpečnost stromu zajistit jiným způsobem

3. Rozdělení lokalit do intenzivních tříd

Podle druhu, míry, preference a opakování pracovních operací je údržba zeleně rozdělena do 5 intenzivních tříd.

3.1 I. intenzivní třída údržby

Představuje nejintenzivnější údržbu silně zatěžovaných reprezentačních ploch zeleně, jako je centrum města Jičína a okolí hlavních komunikačních tras. V lokalitách zařazených do této kategorie se trávníky sečou 10 až 15krát ročně. Do I. intenzivní třídy údržby jsou zařazeny následující plochy:

Valdštejnovo náměstí	17. listopadu
Zámecký park	lokalita autobusové stanice
Žižkovo náměstí	

3.2 II. Intenzivní třída údržby

V této kategorii jde o údržbu silně zatěžovaných ploch zeleně, jedná se o plochy zatěžované, ale méně významné v rámci zeleně města. Zde se travnaté plochy sečou 5krát až 7krát ročně. Sem jsou zařazeny např.:

Husova ul.	ul. M. Koněva
Hradecká ul.	Lidické náměstí
Poděbradova ul.	okolí MŠ a ZŠ
Horní parter Libosadu	

3.3 III. Intenzivní třída údržby

Představuje údržbu méně zatěžovaných, ale rozlohou většinou významných ploch zeleně. Jde především o zeleň u obytných souborů a parků zahrnutých do této kategorie intenzity údržby. Zde se travnaté plochy sečou 3krát až 5krát ročně, v okrajových částech bez sběru travní hmoty. V roce 2023 bude zaveden nový systém údržby travnatých ploch na sídlištích, kdy pracovníci TS města Jičín budou rozdělení do dvou pracovních skupin, kdy jedna skupina bude sekat na sídlišti Na Jihu a Pod Koželuhy, druhá skupina současně bude sekat na sídlišti U Stadionu a za Billou. Do III. Intenzivní třídy údržby patří:

sídliště Na Jihu	sídliště na Letné
------------------	-------------------

sídliště Pod Koželuhy	park u Šibeňáku (lokality vytipované odborem ŽP MěÚJč koseny 2krát ročně)
sídliště Barákova ul.	stezky pro pěší ve spodním parteru Libosadu
sídliště za Billou a U Stadionu	(lokality stanovené odborem ŽP MěÚJč jako květnaté louky budou koseny 2krát ročně, tedy až po odkvětu, aby bylo zajištěno vysemenění dvouděložných rostlin, taktéž díky tomu budou zajištěny plochy pro úkryt a potravu včelstva a dalších druhů hmyzu)
Valdštejská lipová alej	
osídlené oblasti Robous, Popovic, Moravčic a Hubálova	

3.4 IV. Intenzivní třída údržby

V této kategorii se jedná o údržbu méně významných ploch zeleně, pracovní operace se omezují na nejnutnější míru počtu opakování. V těchto lokalitách dochází k sečení 1krát až 2krát ročně bez sběru travní hmoty:

náhon podél Cidliny	lokalita bývalé skládky Zebín
okrajové části obce Robousy, Popovice, Moravčice a Hubálov	lokalita chatové oblasti Hádek
lesopark Čerovka	lesopark Čerovka
spodní parter Libosadu	pozemky na svazích Zebína mimo ohrazené pastviny
travnatá cesta od zahrádek podél jabloňového stromořadí k Zebínu	pozemky ve třetím zalesněném parteru Libosadu

3.5 V. intenzivní třída údržby

Do této kategorie spadají lesy ve vlastnictví města Jičína. Pracovní úkony se omezují na likvidaci polomů, stromů napadených kůrovcem, těžba a nová výsadba stromů. Lesy ve vlastnictví města Jičína leží na katastrálním území:

Jičín (u Židovského hřbitova,
u Šibeňáku)

Popovice

4. Plán údržby na rok 2023

Nad rámec běžných každoročně se opakujících činností, jako je sečení travnatých ploch, tvarování živých plotů, zakládání a výsadba květinových záhonů a mobilních mís, udržování okrasných letničkových, trvalkových, keřových záhonů a osázených mobilních nádob v bezplevelném stavu a zajišťování jejich pravidelné zálivky, mají navíc TS města Jičín naplánovanou v oblasti péče o zeleň následující činnosti.

4.1 Předjaří (leden až konec března)

- sesazovací řez topolů v Robousích u hospody
- sesazovací a bezpečnostní řez topolů v lokalitě urnového háje v Jičíně a odstranění dubu letního u plotu z důvodu zajištění provozní bezpečnosti – u báze kmene je velká otevřená dutina
- kácení suchých a nebezpečných modřínů opadavých u parkoviště obchodního domu Tesco
- odstranění buku lesního v ulici Kukulova – kořenový systém stromu napaden houbou vějířovec obrovský
- odstranění smrku pichlavého v ulici Pod Koželuhy (naproti VOŠ a SPŠ) – téměř suchý strom z důvodu napadení mšicí smrkovou
- odstranění vzrostlé thúje na městském hřbitově – strom narušoval hrobová místa
- dokončení řezu na tzv. hlavu u dvou lip srdčitých na městském hřbitově (2. pole)
- výchovný řez stromů ve stromořadí podél panelové cesty na Zebín
- redukce keřových porostů podél panelové cesty na Zebín
- ošetření nově založeného lesa u Židovského hřbitova – posekání stařiny, obnova poškozených kotvicích kůlů a ochrany proti okusu.
- vyfrezování kmínků náletových dřevin podél zdi Židovského hřbitova

- ořezání lip ve Valdštejské aleji na tzv. hlavu a kácení havarijních stromů ve stromořadí dle domluvy s ŽPMÚJč
- zmlazení přestárých keřových porostů v Jiráskově ulici a doplnění o novou výsadbu pro zajištění větší druhové rozmanitosti a atraktivity výsadby po celé vegetační období
- odstranění vzrostlých náletových dřevin podél plotu kolem skládky Libec z důvodu rekonstrukce oplocení
- vyčištění svahu od náletových dřevin v ulici Raisova spolu s odstraněním suchých větví u stromů smrku ztepilého

4.2 Jarní období (duben až červen)

- v uvolněné ploše po přerostlých jalovcích na pěší zóně v Husově ulici realizovat náhradní výsadbu okrasného záhonu z kvetoucích druhů keřů
- dosadba kulovitých kultivarů javoru mleč v ul. Čechova
- realizace bezpečnostního a prosvětlovacího řezu u javorů a okrasných třešní na náměstí V. Čtvrťka
- redukční řez stromů akátů v ulici Markova (větve překážející dopravě a zasahující nad soukromé pozemky)
- redukční řez větví třešní pilovitých 'Kanzan', které jsou v kolizi s fasádami a okny domů
- redukční řez větví sloupovitých kultivarů buků lesních, které jsou v kolizi s omítkami domů v ulici Tyršova
- dosadba trvalkových záhonu v zámeckém parku
- kontrola bezpečnostní vazeb stromů a případná výměna nevyhovujících vazeb za nové (dodavatelsky certifikovaným arboristou)
- náhradní výsadba za odstraněné stromy ve Valdštejské lipové aleji

4.3 Letní období (červenec až září)

- posečení přibližně 4 ha plochy v lokalitě autodromu v bývalém vojenském areálu pod Zebínem (před akcí klubu vojenských vozidel)

- jinak plné využití údržbou travnatých ploch a udržováním záhonů v bezplevelném stavu.

4.4 Podzimní a zimní období (říjen až prosinec)

- úprava skalky podél ul. Pod Čeřovkou směrem k lesoparku Čeřovka
- bezpečnostní řez stromů podél cest v lesoparku Čeřovka, odstranění odumřelých stromů a úprava hlavních cest v lesoparku Čeřovka
- stabilizace sekundárních korun u 98 stromů lípy srdčité na Lidickém náměstí, pokud tento řez nebude realizován v rámci prací celkové rekonstrukce ulice Poděbradova nebo se tato plánovaná rekonstrukce odsune
- zrušení letničkových záhonů u Lepařova gymnázia a jejich nahrazení šterkovými trvalkovými záhony s umístěním větších kamenů podél záhonu k zabránění průjezdu aut přes záhony
- pokračování v ošetření starých stromů ve Valdštejské aleji řezem na tzv. hlavu, případně odstranění dalších havarijních jedinců na základě domluvy ŽPMÚJč
- pokácení 3 ks borovice černé v zámeckém parku na základě domluvy s ŽPMÚJč a Oddělením památkové péče MÚJč
- odstranění nebezpečných stromů napadených dřevokaznými houbami po dohodě s ŽPMÚJč podél náhonu za plovárnou
- odstranění náletových dřevin v lomu pod rozhlednou v lesoparku Čeřovka